

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації та зауваження викладені у проекті висновку галузевої експертної ради Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми
47189 «Економіка (мова навчання англійська/українська)/Economics»,
рівень вищої освіти Бакалавр, спеціальність 051 – Економіка

Ми вдячні членам галузевої експертної ради за ґрунтовний аналіз й відзначені сильні сторони та рекомендації щодо удосконалення ОП «Економіка (мова навчання англійська/українська)/ Economics». Зазначені рекомендації слугуватимуть покращенню реалізації ОП та її подальшому удосконаленню. Водночас ми маємо певні коментарі щодо окремих позицій звіту.

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	<p>Рівень відповідності ГЕР</p> <p>Рівень В</p> <p>Рекомендації</p> <p>До початку вибору здобувачами освітніх компонентів ОП на 2023-2024 н.р.: 1) удосконалити процедуру вибірковості освітніх компонентів таким чином, щоб унеможливити ситуацію, коли певна дисципліна стає обов'язковою і безальтернативною у межах одного блоку; 2) підвищити рівень гнучкості процедури обрання дисциплін.</p>	<p>Вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти регулюється Положенням про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін https://cutt.ly/IOtAfNx. Відповідно до даного Положення здобувач може обирати дисципліни з варіативної складової навчального плану програми, на якій він навчається; з блоку вибіркових дисциплін навчального плану іншої освітньої програми того ж освітнього рівня; з блоку обов'язкових дисциплін іншої освітньої програми того ж освітнього рівня; за погодження декана з блоку вибіркових дисциплін навчального плану іншої освітньої програми іншого освітнього рівня, навчальних дисциплін в іншому ЗВО за умов реалізації здобувачем вищої освіти права на академічну мобільність.</p> <p>Також зазначимо, що вибіркові навчальні дисципліни індивідуального плану здобувача вищої освіти на ОП формуються не лише з двох блоків навчальних дисциплін, але також включають і три переліки вибіркових дисциплін, які містять шість дисциплін (перший перелік) та п'ять дисциплін (другий та третій переліки).</p> <p>Крім того, студенти можуть обирати і дисципліни з іншого блоку вибіркових дисциплін. Зазначимо що блок дисциплін є цілісною структурою і відмова від будь-якого компоненту призводить до недосягнення цілей блоку – блок втрачає сенс. Від так вважаємо що виконання рекомендації неможливе і недоцільне</p> <p>Більша ніж наявна гнучкість вибору дисциплін неможлива.</p> <p>Результати анкетування здобувачів https://cutt.ly/uNmywqQ підтвердили, що вони ознайомлені з процедурою обрання вибіркових дисциплін та вважають її зрозумілою та доступною. Таким чином, здобувачі вищої освіти не обмежені у виборі навчальних дисциплін.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		Тому, вважаємо, що підстави для зниження оцінки до рівня В за критерієм 2 відсутні.
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	<p>Рівень відповідності ГЕР</p> <p>Рівень В</p> <p>Рекомендації</p> <p>До завершення 2022-2023 н.р. розробити власні чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, які можуть бути отримані здобувачами в середовищі неформальної освіти. Постійно популяризувати можливості перезарахування результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, а також здобуття неформальної освіти, з метою розширення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освітньої програми, зокрема й через доведення інформації про такі процедури у силабусах та/або робочих програмах навчальних дисциплін.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію. Зазначимо що ЗВО України отримали право визнавати результати неформальної та інформальної освіти лише 23 вересня 2022 року – до того часу будь-які визнання РН неформальної/інформальної освіти як окремих частин програми були незаконними. На виконання вимог наказу МОН України за №130 від 16.03.2022 р. Університет сформував робочу групу для розробки свого документу з цього питання (розпорядження ректора №74 від 14.09.2022 року). Розроблений робочою групою проект Положення «Про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» винесений на засідання Вченої Ради Університету 06 лютого 2023 року.</p> <p>Принагідно зазначимо, що оскільки до цього часу перезарахування результатів здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти як цілісних компонент програми в Університеті не здійснювалось, то загроз втрати якості освіти за програмою не виникало.</p> <p>Інформацію щодо можливостей врахування досягнень, отриманих у неформальній освіті через зарахування певної кількості балів на певній ОК, порядок та особливості, студенти отримують відвикладача на початку викладання цієї дисципліни, або по мірі появи специфічних курсів, які можуть істотно посилити відповідні компетентності здобувача. Здобувачі освіти на ОП вже залучалися до вивчення курсів на платформі Coursera.</p> <p>Можливість перезарахування результатів навчання здобутих у інших ЗВО стосується тільки учасників програм академічної мобільності і добре їм відома (це обов'язкова умова академічної мобільності)</p> <p>З рекомендацією «Постійно популяризувати можливості перезарахування результатів навчання здобуття неформальної освіти» не погоджуємось – якщо програма формальної освіти потребує підтримки шляхом використання програм неформальної освіти то ця програма неповноцінна і не заслуговує на акредитацію. Якщо ж заклад формальної освіти пропагує здобувачам своїх програм програми неформальної освіти то це може бути ознакою корупційної складової.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи,</p>	<p>Рівень відповідності ГЕР</p> <p>Рівень В</p>	<p>Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти https://bit.ly/3DFwgRM «кваліфікаційний іспит за спеціальністю</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p>Рекомендації</p> <p>До початку підсумкової атестації здобувачів у 2023 р. передбачити у освітній програмі, що кваліфікаційний іспит має перевіряти результати навчання, визначені Стандартом вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (https://bit.ly/3DFwgRM). До завершення 2022 р. розробити внутрішні процедури виявлення та розгляду фактів порушення академічної доброчесності щодо осіб, яким ЗВО присуджено ступінь вищої освіти та присвоєно відповідну кваліфікацію з урахуванням вимог положень Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації (пп. 7-8 Постанови КМУ № 897 від 26 серпня 2021 р.).</p>	<p>повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених цим Стандартом вищої освіти та освітньою програмою», це формулювання не передбачає перевірки всіх результатів навчання (тоді було б «...повинен перевірити досягнення...»). Крім того як добре відомо шановним членам ГЕР будь-яка форма підсумкової атестації, а тим більше іспит, не може забезпечити перевірку рівня досягнення всіх ПРН програми.</p> <p>В описі ОП зазначено, що «складання кваліфікаційного іспиту за програмою "Економіка". Іспит здійснюється в письмовій формі, шляхом розв'язання теоретичних та практичних завдань із застосуванням аналітичних та статистичних методів аналізу різних видів економічної діяльності (ПРН4, ПРН5, ПРН7, ПРН12, ПРН13, ПРН22, ПРН24)».</p> <p>Скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації передбачене як прийнятим ще у 2018 році Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (нині чинною є редакція від 11 квітня 2022 року - https://www.knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) так і Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (https://www.knu.ua/pdfs/official/Regulation-for-academic-integrity.pdf)</p> <p>Тому, вважаємо, що підстави для зниження оцінки до рівня В за критерієм 5 відсутні.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	<p>Рівень відповідності ГЕР</p> <p>Рівень В</p> <p>Рекомендації</p> <p>До завершення 2022 р. забезпечити імплементацію у систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти КНУТШ (V рівень) положень пп. 7-8 Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації (Постанова КМУ № 897 від 26.08.2021 р. - https://bit.ly/32pqO73). До початку підсумкової атестації здобувачів у 2023 р. внести до чинної ОП вимоги щодо кваліфікаційного іспиту, які передбачені у розділі VI Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 051 «Економіка» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (https://bit.ly/3DFwgRM).</p>	<p>Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти https://bit.ly/3DFwgRM «кваліфікаційний іспит за спеціальністю повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених цим Стандартом вищої освіти та освітньою програмою», це формулювання не передбачає перевірки всіх результатів навчання (тоді було б «...повинен перевірити досягнення...»). Крім того як добре відомо шановним членам ГЕР будь-яка форма підсумкової атестації, а тим більше іспит, не може забезпечити перевірку рівня досягнення всіх ПРН програми.</p> <p>В описі ОП зазначено, що «складання кваліфікаційного іспиту за програмою "Економіка". Іспит здійснюється в письмовій формі, шляхом розв'язання теоретичних та практичних завдань із застосуванням аналітичних та статистичних методів аналізу різних видів економічної діяльності (ПРН4, ПРН5, ПРН7, ПРН12, ПРН13, ПРН22, ПРН24)».</p> <p>Скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		<p>присвоєння відповідної кваліфікації передбачене як прийнятим ще у 2018 році Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (нині чинною є редакція від 11 квітня 2022 року - https://www.knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) так і Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (https://www.knu.ua/pdfs/official/Regulation-for-academic-integrity.pdf)</p> <p>Тому, вважаємо, що підстави для зниження оцінки до рівня В за критерієм 8 відсутні.</p>